

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycji Gazet Petersburskiego Poczta, nadto we wszystkich Poczłowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Cena ROCZNA w Rosyi z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

WTOREK, $\frac{3}{15}$ M A J A.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{2}{14}$ M A J A.

NOWINY DWORU.

N. CESARZ Jmć raczył rozkazać co następuje: przywzianą na miesiący sześć, po zgonie w Bogu zesłego CESARZA MIKOŁAJA PAWŁOWICZA żałobę, zachować u Dworu CESARSKIEGO przez rok cały, na takich zasadach, jakie były obwieszczone przez Kommissyą żałobną, ale licząc w każdym kwartale zamiast sześciu tygodni, po trzy miesiące.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, z dnia 29 Kwietnia, mianowani: Liczący się w jeździe Jenerał-porucznik *Pestel*, Senatorem, z pozostaniem w jeździe; Jenerał-majorowie: liczący się w bataljonach Saperów *Alexiejew 1* i Dowódca Wielikoluckiego pułku strzelców baron *Wrangel 3*, do zostawiania w rozrządzeniu Dowodzącego wojskami, w Finlandyi rozmieszczonemi; Starszy Adjutant Sztabu tychże wojsk, Podpułkownik *Krok 1*, Pełniącym obowiązki Intendenta Kriegs-Komisoryatu Fińskich wojsk, z pozostaniem w Armii.

— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Straży Pogranicznej, z dnia 15 Kwietnia, Dowódca Izmailskiej brygady Pułkownik *Bryndza*, za odznaczającą się służbę podwyższony do rangi Jenerał-majora i uwolniony, dla słabości zdrowia od służby, z mundurem i pensją.

Dyplomata CESARSKI.

Nasze mu Jenerał-Adjutantowi, Jenerał-porucznikowi, Ministrowi Wojny, Xięciu Dołgorukow 1.

Doświadczona gorliwość wasza i osobliwe w was zaufanie w Bogu zesłego Niezapomnianego Rodzica NASZEGO, były Mu powodem do powierzenia wam zawiadownictwa jednej z najważniejszych części zarządu Państwa — wydziału wojskowości lądowej i wyście w zupełności usprawiedliwili ten

wysoki wybor. Obowiązki Ministerstwa Wojny, tak rozciągle i tak wielostronne, pomnożyły się nadzwyczajnie w ostatnich czasach z powodu obecnych wojennych okoliczności. Widząc codziennie, tak za życia Rodzica NASZEGO jak i teraz, nieustanne i niezmordowane prace wasze, tym jest dla NAS przyjemniejszym oddać słusność waszej wzorowej i odznaczającej się służbie Tronowi i Ojczyźnie, że wszystkie rozporządzenia Ministerstwa Wojny są nacechowane doskonałym skutkiem i najbardziej zaspokajającymi wypadkami. Spełniając życzenie Niezapomnianego Rodzica NASZEGO, wspólnego NASZEGO Dobroczyncy i w nagrodę chlubnych zasług waszych, Najmiłościwiej mianujemy was kawalerem orderu Świętego Apostoła Andrzeja, którego ozdoby przy niniejszym załączając, pozostajemy ku wam nazawsze przychylni.

Na oryginale własną J. C. Mości ręką podpisano:

ALEXANDER.

S.-Petersburg, 17 Kwietnia 1855 roku.

Reskrypta CESARSKIE.

I.

Na imię Jenerał-Adjutanta, Jenerała piechoty barona Jomini.

Baronie Henryku, synu Benjamina. Niezapomniany Mój Rodzic w pełni ocenił poświęcenie się, z jakim, niezważając na zwątlone zdrowie wasze, wróciliście w roku przeszłym z zagranicy, ażeby i w obecnej wojnie zostawać przy Najjaśniejszej Jego Osobie, jak w kampanii 1828 roku.

Oddawna szacując wysokie przymioty wasze, JA byłem też wzruszony tym nowym dowodem waszego stałego przywiązania do wspólnego Dobroczyncy NASZEGO.

Przyjemnie Mi jest zapewnić was, że z duszy podzielałam JEHO ku wam życzliwość i pragnąc przy tej okoliczności wynurzyć wam szczerą wdzięczność Moję za pożyteczne zasługi wasze, proszę was przyjąć załączającą się przy niniejszym, brylantami ozdobioną tabakierę z Moim wizerunkiem.

Pozostaję niezmiennie ku wam przychylnym.

S.-Petersburg, 17 Kwietnia 1855 roku.

II.

*Na imię Moskiewskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora,
Jenerał-Adjutanta Hrabu Zakrewskiego.*

Hrabio Arseni, synu Andrzeja. Odebrawszy z prawdziwą przyjemnością powinszowania wasze w imieniu wszystkich mieszkańców Moskwy z powodu rocznicy Moich Urodzin, polecam wam podziękować im za ich miłość i przywiązanie. Uczucia jakimi są ożywieni, będą zawsze bliskimi Mojemu sercu i miło Mi jest, przez wasze pośrednictwo, wyrazić im Moją serdeczną wdzięczność.

S.-Petersburg, 18 Kwietnia 1855 roku.

Na oryginałach własną J. C. Mości ręką podpisano:

ALEXANDER.

Przez Dyplomata CESARSKIE z dnia 17 Kwietnia, Najlaskawiej nadane zostały ozdoby orderu Św. Alexandra Newskiego z brylantami, Członkowi Rady Państwa, Rzeczywistemu Radcy Tajnemu *Koczubejowi I* i Jenerał-Adjutantom, Jenerał-porucznikom: Jenerał-Gubernatorowi Czernihowskiemu, Połtawskiemu i Charkowskiemu *Kokoszkin* i Wojennemu Jenerał-Gubernatorowi S.-Petersburgskiemu *Ignatjew*.

— Przez Ukaz CESARSKI do Głównej Rady Żeńskich Zakładów Wychowania, z dnia 22 Marca, Członkiem Rady w Wydziale Gospodarczym, Kijowskiego Instytutu Szlacheńskich Panien, mianowany zostaje dymisjonowany Pułkownik gwardyi *Poniatowski*, na miejsce zmarłego Radcy Stanu *Marzyckiego*.

— Na przedstawienie P. Ministra Skarbu N. CESARZ Jmć w dniu 4 Marca NAJWYŻEJ raczył rozkazać: mone, miedzianą niższej wartości, mianowicie kopiejki, półkopiejki (денежка) i ówierć kopiejki (полупшка) odbijać z cyfrą imienia N. PANA. (Litera A, uwieńczona koroną CESARSKĄ, z cyfrą II w środku rozgałęzienia litery.)

— Rozkaz dzienny w Wydziale Wojskowych Zakładów Wychowania, z dnia 25 Marca 1855 roku, № 2,058.

Wychowañcom Zakładów Wojskowych Wychowania, przy wypuszczeniu ich na oficerów, wydawano było, prócz rozmaitych Rozkazów dziennych, po egzemplarzu portretów w Bogu zesłego CESARZA MIKOŁAJA PAWŁOWICZA i dziś szczęśliwie Panującego N. CESARZA JEGOMOŚCI. Teraz N. PAN NAJWYŻEJ raczył rozkazać: wychowañcom pomienionych zakładów, przy wyjściu ich na oficerów, nieprzesztawać wydawać egzemplarze wizerunku CESARZA MIKOŁAJA PAWŁOWICZA, dopokąd nie wyjdzie ostatni z tych, którzy znajdowali się w zakładzie za życia w Bogu zesłego MONARCHY, zaś konduktorom *Nikołajewskiej Szkoły Inżynierów*, portrety takowe rozdawać, przy wypuszczeniu ich na oficerów, zawsze. O takowym NAJWYŻSZYM Rozkazie obwieszczam w Wydziale Zakładów Wojskowych Wychowania, dla należytego spełnienia.

Podpisał: Naczelnik Głównego Sztabu J. C. Mości w Wydziale Wojskowych Zakładów Wychowania,

Jenerał-Adjutant *Rostowcow*.

NOWINY Z KRYMU.

I.

Jenerał-Adjutant *Xiążę Gorczakow* przesyła z Sewastopola przez Kijów, następną depeszę telegraficzną:

Od 21 po 24 Kwietnia, wieczor, nieprzyjacieli szczególnie zajmował się powiększaniem swoich baterij i zgrubieniem podstępów naprzeciw 5-go bastjonu. — Najsilniejszy ogień jego był skierowany tak na ten bastjon, jak i na bastjon № 4, oraz na reduty *Selengińską* i *Wołyńską*, aleśmy skutecznie mu odpowiadali.

Nadto, w nocy na 22 Kwietnia, nieprzyjacieli wysadził dwa bomby, dla połączenia poprzednich swoich kotłowni, nie zrządzisz nam szkody; z naszej zaś strony zapuszczono mu finfy w rozmaitych miejscach kotłowni.

W nocy z 25 na 24 Kwietnia dokonana była z 3-go oddziału linii obronnej mała, lecz bardzo pomyslna wycieczka, przy czém wzięto do niewoli jednego angielskiego oficera i trzech żołnierzy; w ciągu zaś tych dni, wysadziliśmy na powietrze trzy składy prochu na bateriach nieprzyjacielskich.

Wieczorem 21 Kwietnia, większa część anglo-francuzkiej floty wyszła na morze, z desantowemi wojskami, wynoszącymi jak słyhać, od 10 do 15,000 ludzi, na drugi dzień flotta przeszła mimo Jałty, dążąc jak się zdaje, ku Anapie.

II.

Jenerał-Adjutant *Xiążę Gorczakow* przesyła z Sewastopola przez Kijów, z dnia 26 Kwietnia, następującą depeszę telegraficzną:

Od 24 po 26 wieczor nie ważnego pod Sewastopolem nie zaszło. Ogień z obu stron umiarkowany, codzienna strata nasza umiarkowana także. Flotta nieprzyjacielska, która wypłynęła ztąd 21 Kwietnia, doszedłszy na wysokość Kercza, wróciła do Sewastopola. — Zauważano, że część desantowego wojska, które się na niem znajdowało, zostało wysadzona w bucheie *Kamysz*. Na innych punktach półwyspu *Krymskiego*, nie szczególnego nie miało miejsca.

(*Ruski Inwalid.*)

Dodatek Nadzwyczajny do Numeru z dnia 30 Kwietnia (12 Maja) gazety *Journal de St. Pétersbourg*, zawiera co następuje:

«Ministrowie Angielscy, w skutek pytań świeżo im zadawanych w obu Izbach Parlamentu, zapowiedzieli niezwłoczne złożenie Izbom aktów Konferencyi Wiedeńskiej. Rozgłos którego te akta nabędą, posłuży do sprostowania niejednego błędnego względem Rosyi twierdzenia.

«W tym samym celu Gabinet CESARSKI przesłał naszym Poselstwom zarys tak rezultatów otrzymanych przez negocjacje Wiedeńskie, jako i okoliczności, które postęp ich zatamowały.

«Wykład ten jest przedmiotem poniżej umieszczającego się Okólnika pod dniem 28 Kwietnia. Dodajemy dcń i wspomniany w nim Okólnik z dnia 26 Lutego. Był on przesłany

Poselstwom wprędce po wstąpieniu na Tron N. CESARZA JMCI i powtórzony w gazetach zagranicznych. Umieszczamy go tu dla uzupełnienia szeregu dokumentów urzędowych, któreśmy już podali do wiadomości powszechnej.

O K O L N I K.

S.-Petersburg, 28 Kwietnia 1855.

JW. Panie.

Obrady Konferencyi Wiedeńskiej, nie będąc ostatecznie zerwanymi, pozostają w zawieszeniu, olbowiem PP. Pełnomocnicy Francyi i Wielkiej Brytanii oświadczyli, że ich instrukcyje są wyczerpane.

Ażeby dać Poselstwom CESARSKIM możność utworzenia sobie dokładnego wyobrażenia o obecnym stanie układów, poczytuję za obowiązek skreślić ich zarys ogólny, wyłożyć rezultat do jakiego doprowadziły, nakoniec wskazać okoliczności, które, wstrzymawszy ich postęp, przeszkodziły ich skuteczności.

Moja depesza z dnia 26 Lutego dała wam poznać ducha, w jakim były ułożone instrukcyje, którei sławnej pamięci CESARZ MIKOŁAJ kazał zaopatrzyć swoich reprezentantów w epoce, kiedy Konferencye Wiedeńskie miały się otworzyć. Potwierdzone przez N. PANA za wstąpieniem JEGO na Tron, te instrukcyje były wiernie wypełnione przez Pełnomocników, wzwanych, z rozkazu J. C. MOŚCI, do wzięcia udziału w tych ważnych układach. Układy te miały w przedmiocie cztery kwestye:

- 1.) Przywileje Xieztw.
- 2.) Żeglugę Dunaju.
- 3.) Rewizyą traktatu z roku 1841.
- 4.) Rękojmię swobód religijnych i cywilnych ludności chrześcijańskich, zostających pod panowaniem Cesarstwa Otomańskiego.

Przed przystąpieniem do rozpraw nad temi artykułami, Pełnomocnicy Rosssyi uczynili oświadczenie, urzędowie zapisane w Protokole I. Jest ono treści następującej: Xiazę Górczakow powiedział: «Niepodobna inaczej wyswiecić czyli będzimy lub nie będzimy mogli się porozumieć, jak wchodząc w szczegóły każdej z osobna kwestyi. Wszyscy mamy jeden wspólny punkt wyjścia; tuszę, że wszyscy też dążymy do jednego celu, mianowicie dójścia do powszechnego pokoju; pokoju, który nie może być trwałym i mieć praktycznego znaczenia, jeżeli nie będzie zarówno dla obu stron uczciwym. Jeżeliby z kądkolwiek chciano podawać Rosssyi takie do pokoju warunki, któreby nie były zgodne z jej honorem, Rosssya nigdy ich nie przyjmie, jakiebykolwiek ztąd mogły wynikać następstwa.»

Taki jest punkt wyjścia, który Pełnomocnicy Rosssyi, stosownie do rozkazów ich Dworu, jasno, od samego wszczęcia układów, ustanowili. Żaden z Członków Konferencyi nie podniósł sporu przeciw ważności objawienia takiej zasady. Owszem, wszyscy ponownie zaświadczyli, że nie jest myślą ich Gabinetów, podawać wnioski ubliżające godności Rosssyi. Na wiare takiego to zapewnienia, narady zostały otwarte w dniu 15 Marca.

Posiedzenia 17 i 19 Marca miały za przedmiot urządzenie kwestyi Xieztw. Była ona złatwiona uczciwie i szczerze, z bezzyskownością, jak tego chciał Nieboszczyk CESARZ. W JEGO czcigodnym sposobie widzenia, szczególnie chodziło Mu o zachowanie ludności Mołdawii, Wałachii i Serbii w spokojnym zażywaniu swobód religijnych i cywilnych, które Rosssya im była zapewniła, ceną własnej krwi, przelewanej od wieku za sprawę swoich współwierców.

Przywileje ich pozostają nietykalnymi. Protokoły Wiedeńskie II i III posłużyły do ich ustalenia, pod wspólnem zaręczeniem wszystkich wysokich umawiających się Stron. Skutkiem tej rękojmi, uprzywilejowany sposób bytu Xieztw, wchodzi w dziedzinę prawa publicznego europejskiego. Aż dotąd, troska czuwania nad wypełnieniem zobowiązań, przez Portę przyjętych, w charakterze zwierzchniego Państwa, ciążyła na samojednej Rosssyi. Od dziś, będzie ona podzielała ten obowiązek z innemi, uczestniczącemi w rękojmi Mocarstwami. Ta wspólność obowiązków położy kres uczuciom spółzawodnictwa, które wzbudzał w nich nadzór, wykonywany pojedynczo przez Rosssyą.

Przez zbyt długi czasu przeciąg opinija publiczna wydawała ten stan rzeczy na wstręty zagranicy, pod nazwaniem protektoratu ruskiego. Tu jest miejsce przypomnieć wam, że nieznajdziecie tego wyrazu nigdzie w naszych traktatach, ani w traktacie Kajnardzi, ani w Bucharestskim, ani w ugodzie Akermanskiej, ani w traktacie Andrinopolińskim. Nie chodziło więc dziś o wygluzowanie z naszych aktów tego protektoratu, którego tam nie masz. Rosssya, niegdyś była zobowiązana się obietnicą: zapewnić pomyślność Xieztw. Traktat Andrinopoliński potwierdził tę obietnicę. Gabinet CESARSKI wypełnił ją dziś jeszcze i pełnić nieprzestanie, kiedy, za wspólną wszystkich Mocarstw zgodą, oddaje przywileje Xieztw pod urzędową sankcyą prawa publicznego Europy.

Z tego punktu widzenia, protokoły Wiedeńskie powinny być oceniane jako niezmienna zaręka bezpieczeństwa, dodana do zasad, na których spoczywa byt polityczny i narodowy Xieztw nad-Dunajskich. Gabinet CESARSKI ma przekonanie, że godnie osiągnął ten rezultat w dwojakim celu: z jednej strony, zapewnienia pomyślności tego kraju, z drugiej, uchylenia z polityki ogólnej nowych powodów nieporozumień, spółzawodnictwa i niepokoju.

W tym to samym duchu Pełnomocnicy Rosssyi traktowali i złatwili drugą kwestyą: żeglugi Dunajskiej. Była ona przedmiotem posiedzeń 21 i 23 Marca.

Protokołami IV i V uchwalono, zastosować do żeglugi po Dunaju zasady ogólnie co do komunikacyj rzecznych, przez akta kongressu Wiedeńskiego ustalone. Z mocy tego prawodawstwa, Kommissya mieszana czuwać będzie nad uchyleniem przeszkód materyalnych, które zawadzały żegludze i częstokroć dawały handlującym powód do zażaleń.

Po szczęśliwem złatwieniu trudności, które przedstawiały te dwa pierwsze artykuły, pełnomocnicy zajęli się rozbiorem

trzeciego, znanego pod nazwaniem Rewizyi traktatu z dnia 1 (13) Lipca roku 1841.

Gabinet Cesarski spokojnie oczekiwał wykładu widoków, jakimi Mocarstwa Zachodnie miały się przewodniczyć w rozprawach nad tym przedmiotem. Aż dotąd, ich dążenia, rozmaicie tłumaczone, już przez organa Prussy, już w mowach Parlamentowych, nie były jasno określone na zgromadzeniach przedwstępnych, odbytych w Wiedniu 28 Grudnia i 7 Stycznia. O tym czasie, reprezentanci Francyi i Anglii ograniczyli się oświadczeniem, że w oczach ich Gabinetów, rewizya traktatu 1841 roku miała mieć przedmiotem, zupełniejsze zespolenie istnienia Państwa Otomańskiego z równowagą europejską i położenie końca przewadze Rosyi na morzu Czarném. Co do samych rozporządzeń w tym względzie, Pełnomocnicy oświadczyli, że takowe są zbyt „zawisłemi od wypadków wojny, iżby teraz już można było stanowić ich zasady.” Wszakże, okazy publiczne we Francyi i Anglii, wyjawiały myśl, która się skrywała pod temi słowami. Miała ona w widoku zniszczenie Sewastopola. Niemasz wątpliwości, że podług rachuby Gabinetów Londyńskiego i Paryskiego, działania wojenne w Krymie, postępując jednoczasowicie z naradami dyplomatycznymi, powinny były wywierać wpływ na wypadek Konferencyj Wiedeńskich.

W chwili kiedy takowe zostały otwarte, widoki te znalazły się być nieziszczonemi. Jakoż, imię Sewastopola nie było nawet wyrzeczone. Rossyja winna to milczenie heroicznemu oporowi swoich walecznych generałów, oficerów, marynarzy i żołnierzy. Ich chlubne poświęcenie się, było, że wszystkich środków negocyacji, najdzielniejszym. Gabinet Cesarski poczytuje sobie za szczęście fakt ten ustanowić. W obec jego kombinacye naszych przeciwników przybrały inną formę i innym przemówiły językiem. Na konferencyi 26 Marca pełnomocnicy Francyi i Anglii wystąpili z pomysłem, iż właściwie dwóch nadbrzeżnych Mocarstw Czarnego Morza było rzeczą, porozumieć się wprost o środki ku równoważeniu (*pour arriver à la pondération*) swych sił morskich. Wstrzymując się wszakże od wyrażenia w tym przedmiocie propozycji jasnej i dokładnej, pozostawili oni pełnomocnikom Rosyi podanie inicjatywy środków, jakie Gabinet Cesarski uzna z własnego popędu za właściwe, w celu ustanowienia słusznej między obustronnemi siłami równowagi.

Xiażę Górczakow i P. Titow, nie biorąc na siebie przewidywania zamiarów swego Dworu, uznali za potrzebne prosić o decyzję N. PANA we względzie nowej postaci, pod jaką zjawiała się Trzecia kwestya, pod rozbiór przypadająca.

I tak, w dacie 26 Marca, narady zostały odroczone do czasu nadejścia odpowiedzi, z Petersburga oczekiwanych. Tymczasem, pełnomocnicy Austrii i Rosyi sądzili, że wypadałoby przejść do rozbioru czwartego artykułu, tyçącego się swobód ludności chrześcijańskich na Wschodzie.

Do tej kwestyi, jak JWPanu wiadomo, uczucie narodowe w Rosyi, przywiązuje tak wzniosłą i tak stanowczą ważność, że błogiej pamięci CESARZ rozkazał był Swoim reprezentan-

tom umieścić ją na pierwszym miejscu w mającym się zawrzeć traktacie. Nie było wątpliwości, że wszystkie Mocarstwa uznają, wspólnie z Rosyją, wielkość tego interesu, wspólnego całemu Chryścianństwu, w celu jednomyślnie objawionym, zabezpieczenia, przez transakcyą europejską, przyszłych losów ludności chrześcijańskich na Wschodzie, bez względu na obrządek do którego należą.

Pełnomocnicy Francyi i Anglii, z żalem powiedzieć nam przychodzi, po zasięgnięciu zdania Dworów swoich, odmówili wzięcia tej kwestyi pod rozbiór, dopokąd rozprawy nad artykułem 3 pozostawać będą w zawieszeniu. Na formalnościach, potrzebnych do ustanowienia i wyrozumowania tego odmówienia, zeszły VII i VIII posiedzenia 29 Marca i 2 Kwietnia.

IX-te, 9 Kwietnia, było użyte na sprawdzanie pełnomocnictw P. Drouin de Lhuys i Aali-paszy. Obecność P. Ministra Spraw Zagranicznych Francyi, nadając pracom Konferencyi nowy ważności stopień, zdawała się utwierdzać nadzieję doprowadzenia ich do polubownego rozwiązania. Nadzieja ta zwątpiała w zebraniach następnych, które mi pozostaje JWPanu opowiedzieć. (D. c. n.)

Umarł w Moskwie, 18 Kwietnia, Członek Rady CESARSKIEGO Domu Wychowania (Podrzutków), Rzeczywisty Radzca Tajny xiażę *Oboleńskoj*.

O CHOLERZE.

W Petersburgu, po 27 Kwietnia pozostało chorych 152 — w ciągu doby zachorów. 22 — wyzd. 6 — umarło 7 — po 28 Kwietnia pozostało chorych 161.

W ciągu doby zachor. 13 — wyzd. 0 — umarło 6 — po 29 Kwietnia pozostało chorych 168.

W ciągu doby zachor. 19 — wyzd. 11 — umarło 11 — po 30 Kwietnia pozostało chorych 165.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NOWINY ZE WSCHODU.

Piszą ze Stambułu do gazety Kolońskiej, 19 Kwietnia: „Mehemet-Ali był tą razą głową jeżeli nie wielkiego spisku, to przynajmniej kabały, w której przywodzi starą turecką partyi i najbardziej wzięte osoby duchowne grały czynną rolę. Chciano złożyć Sultanowi memoryał, błagający, iżby położył kres groźnym roszczeniom i zawłaszczeniom Franków, iżby oddał zdracę Reszida-paszę i dzisiejszego Szejha ul-Islam, i powołał na ich miejsce Mehemeta-Alego i Tarik-effendego. Od niejakiego już czasu rozsiewano buntownicze usposobienia pomiędzy duchowieństwem i chciano rozszerzyć je i w seraju, za pomocą bezimiennych listów, zawierających przytoczone wyżej domagania się. Ten to ostatni manewr zgubił kabałę, seraj bowiem pełen jest osób oddanych Reszidowi-paszy i Wielki Wezyr, uwiadomiony o tych intrygach, udał się natychmiast do Sultana z innemi Ministrami. Tamże złożona Rada, skazała Mehemeta-Alego na wygnanie. Reszid-pasza skorzystał ze zdarzenia, żeby się za jednym

razem pozbyć wszystkich swych nieprzyjaciół. Przez dwa dni ostatnie zaaresztowano Szecha-ul-Islam, złożonego w roku przeszłym Arifa-effendi, Hikmeda-effendi, wielu mołłów, tudzież paszów: Rifat, Mustafa, Mehemet-Knyrusli. Najwięcej skompromitowany jest były Szecha-ul-Islam; kabała bowiem miała charakter głównie religijny.

— Podług listów ze Stambułu 23 Kwietnia do gazety Hamburskiej, fortyfikują w tej chwili Erzerum. — Cholera wybuchnęła w obozie w Maslak.

— Depesze telegraficzne z Paryża i Londynu, z dnia 5 Maja, ogłoszone w Monitorze Pruskim, donoszą o odebranych od generała Canrobert i lorda Raglan doniesieniach, o zajęciu kontr-aprosy przed bastjonem środkowym przez wojska oblegających. (Patrz Tygodnik, № 30).

— Piszą z Galatz, że telegraf z Wariny do Ruszczuku jest już ukończony i że w tej chwili wyprowadzają linią, która wyjdzie pod wodą na drugą stronę Dunaju w punkcie, gdzie się połączy z linią już gotową z Żurzewo do Bucharestu. (P. P.)

NIEMCY.

AUSTRIA. Nowa Gazeta Pruska zawiera następujące nowiny z Wiednia, 3 Maja:

26 Kwietnia została podpisana (ausgefertigt) konwencja wojenna między Austrią i Mocarstwami Zachodnimi. — Dziś rozmaite oddziały jazdy i piechoty odjechały drogą żelazną północną do Krakowa, jutro i w następujących dniach znaczniejsze jeszcze transporta tamże się udadzą. — Podróż Cesarza do Galicji, oddawna już zamierzana, nastąpi, jak sądzą w połowie Maja.

Wiedeń, 4 Maja. Odjazd feldcechmistrza barona Hess do Armii został odłożony.

PRUSSY. Monitor Pruski donosi, że Król Jmé miał 1 i 3 Maja dwa przystępy febry przepuszczającej, od których wolny był w dniach 2 i 4.

Późniejsza depesza mówi, że i 5 Maja nie było paroxyzmu. (G. P.)

SZWECYA i NORWEGIJA.

Piszą ze Stockholmu, 20 Kwietnia, że 18 tego m. lekka eskadra floty angielskiej przeszła przed Oeland. 19, część floty przybyła przed Gothland.

Z Christianii, z dnia 1 Maja, donoszą, że Król nakazał uzbrojenie korwety, statku parowego *Ellida*, skuneru *Uller*, okrętu parowego *Gler*, korwety parowej *Nidaros*, dwóch dywizyj szalup kanonjerskich i jednej dywizji jol bombardowych, ze statkiem parowym *Vidor* do holowania.

Większa część statków Norweskich przeznaczona jest na wycieczkę instrukcyjną. (G. P.)

DANIJA.

Podług gazet *Faderlandet* i *Dagbladet* Ministrowie są zupełnie zgodni pomiędzy sobą na wszystkie punkta główne przyszłej Konstytucji ogólnej i ztąd należy spodziewać się rychłego zebrania Sejmu, na którym projekt tej Konstytucji będzie wniesiony.

— Przed powrotem z Kopenhagi do Kiel, admirał Dundas był przyjęty przez Króla na posłuchaniu wraz z Posłem Angielskim P. Buchanan.

— Donoszą z Kiel 2 Maja, że flotta angielska odebrała rozkaz wyjść w dalszą podróż nazajutrz.

— Piszą z Elseneur 1 Maja, że statek parowy angielski *la Magicienne* zabrał i przyprowadził do tego portu bryg rossyjski *Fenix*, kapitan Swensen, który płynął z portu Bałtyckiego do Finlandyi, tudzież okręt kupiecki *Finna*, kapitan Stromberg, udający się do Libawy. Oba te okręty osadzone zostały ekwipażami angielskimi i odprawione do Anglii.

— 3 Maja, jak było zapowiedziano, flotta angielska, pod dowództwem admirała Dundas, licząca 13 okrętów liniowych śrubowych, 5 okrętów parowych mniejszych wymiarów i dwie szalupy kanonjerskie parowe, wyszła z Kiel udając się na morze Bałtyckie. (G. P.)

ANGLIJA.

LONDYN, 4 Maja. Oto są słowa odpowiedzi lorda Johna Russell, na zapytanie uczynione w Izbie Gmin 30 Kwietnia, przez P. Disraeli o konferencyach Wiedeńskich:

«W odpowiedzi na pytanie szan. Deputowanego, powiem, naprzód, że nie do mnie należy sądzić, jakie mianowicie dokumenta Rząd uzna za przyzwoite złożyć Izbie. Mniemam jednak, że zamierza niezwłocznie złożyć protokoły konferencyj, które miały miejsce w Wiedniu. Te akta dadzą Izbie poznać treść układów. Mogę dodać słów kilka; nie wchodząc wszakże w szczegóły tego co zaszło.

Konferencya zebrała się po raz pierwszy w dniu 15 Marca.

Negocjacje o dwóch Pierwszych punktach, znanych już Izbie, trwały po 26 Marca. Tego dnia zajmowano się Punktem Trzecim. Pełnomocnicy Austrii wyrazili zdanie, iżby Pełnomocnicy Rossyi sami podali przełożenia, które uznają być odpowiedniami położeniu.

Pełnomocnicy Rossyjscy odpowiedzieli, iż nie mają instrukcyj po temu, i prosili o odkład dla porozumienia się ze swym Rządem. Wypadkiem było, że Konferencya została odroczone, w oczekiwaniu na odpowiedź z Petersburga.

17 Kwietnia było nowe zgromadzenie. Pełnomocnicy Rossyjscy objawili, że odebrali od swego Rządu instrukcje, nakazujące im nie brać inicjatywy żadnej propozycji, ale że byli gotowi do wysłuchania i rozprawiania nad wszelką propozycją, która im przez Konferencyą będzie uczyniona.

Reprezentanci Mocarstw Sprzymierzonych zażądali wtedy czterdziestu ośmiu godzin czasu dla porozumienia się o formie swoich propozycji i 19 Kwietnia, wsparci przez Pełnomocników Austrii, przełożyli je Konferencyi. Pełnomocnicy Rossyjscy też zażądali 48 godzin na przygotowanie odpowiedzi. Dali ją 21 Kwietnia i odrzucili w zupełności propozycje na Konferencyą wniesione.

Oświadczyli wszakże, iż mają propozycje do wniesienia ze strony swego Rządu, które mniemają być zdolnemi do ściślejszego spojenia Turcji z systematem europejskim i do

ograniczenia w pewnym stopniu przewagi Rosyi na Morzu Czarném.

Pełnomocnicy Austrii, Francji i Wielkiej Brytanii, uznali te propozycje całkiem niepodobnymi do przyjęcia i odmówili wzięcia ich pod szczegółowy rozbiór. Pełnomocnik Austrii oświadczył obok tego, że mimo odrzucenie tych propozycji, sądzi jednak że nie są jeszcze wyczerpane wszystkie środki sprowadzenia Mocarstw wojujących do pokoju. Na to Pełnomocnicy Francji i Anglii oznajmili, że ich instrukcje są wyczerpane i że nie mają władzy do roztrząsania dalszych propozycji.

Ośmądziłem wtedy, że najlepszym środkiem wypełnienia mojej powinności, było odnieść się do mojego Rządu i podać pod jego uwagę stan rzeczy i sposób w jaki Konferencje zostały przerwane.

We dwa lub trzy dni później, Minister Francuzki Spraw Zagranicznych, odebrawszy rozkazy od Cesarza, postąpił takimże sposobem. Był on spodziewany w Paryżu na wczoraj, wieczór, i nie wątpię iż przeloży swemu Rządowi fakta w takim porządku, w jakim następowały po sobie w ciągu układów.

— Po wysłuchaniu lorda Russell, Izba Gmin zajmowała się projektem pożyczki i mimo oporu rozmaitych Członków paragraf tyczący się umorzenia, został przyjęty 210 głosami przeciw 111.

Gdy Izba przeszła do rozpraw nad projektem opłaty od gazet, kilku mowców powstało przeciw projektowi Ministeryalnemu, iżby gazetom zapewniona była własność literacka ich artykułów na przeciąg 24 godzin. Minister Skarbu cofnął ten projekt.

— Na posiedzeniu Izby Lordów 1 Maja, lord Talbot zapytywał Ministrów, czy były czynione próby z bateriami pływającymi i czy rzeczywiście wytrzymują one kule działowe.

Lord Panmure odpowiedział, że te baterie przeznaczone są do działania przeciw fortyfikacyom kamiennym i że były dokonywane próby, które dały wypadki zaspokajające.

«Publiczność, (dodał Minister) zdaje się wątpić o ich użyteczności; co do mnie, pewny jestem że działanie ich będzie skuteczniejszém, niż się zdawać może.»

Mimo takie zapewnienie hrabia Hardwicke wyraża przeciwnie zdanie i z wielu względów krytykuje te nowe maszyny wojenne.

Lord Hardinge, odpowiadając lordowi Vivian oświadcza, że nateraz jest w Krymie tylko 1,300 koni jazdy angielskiej, ale że wkrótce ta ilość będzie powiększona do 3,000 koni.

Na posiedzeniu Izby Gmin dnia tegoż, P. Warner: «Zapytuję Rządu, co depesza lorda Raglan z dnia 29 Kwietnia donosi o postępie oblężenia Sewastopolu.

Sir Ch. Wood. Ta depesza nie zawiera nic o samem oblężeniu ale odebrałem dziś inną, która donosi, że siły rosyjskie, stojące między Balbek i fermą Mackenzie, zostały wzmocnione dwiema dywizjami.

Na zapytanie P. Warner, czy Rząd nie zechce zalecić lordowi Raglan iżby jak najczęściej przysyłał wiadomości o

chodzie oblężenia Sewastopolu, albowiem Publiczność niecierpliwie ich pożąda, powstał śmiech powszechny, a Ministrowie nie odpowiedzieli.

Na pytanie P. French, czy Rząd zachowuje sobie jednemu używanie telegrafu podmorskiego Krymskiego, sir Charles Wood odpowiedział, że Rząd nie myśli mieć monopoljum tej linii, ale będzie miał kontrolę nad wszystkimi, posyłanymi przez nie depeszami.

Następnie bill o pożyczce zostaje ostatecznie przyjęty.

Po rozmowie P. Bright, nalegającego o objaśnienie Izbie wszystkich szczegółów konferencji, z lordem Palmerston, który rzekł, że szczegóły te znajdują się w papierach, mających się w Izbie złożyć, P. Spooner podaje wniosek następujący «Izba ma się zamienić w Komitet, dla roztrząśnienia kwestyi, o uposażeniu kolegium (katolickiego) w Maynooth, w celu wyrzeczenia, azali to uposażenie nie będzie mogło być odjęte.» W rozwinięciu swego wniosku P. Spooner twierdzi, iż jest rzeczą konieczną zachować Konstytucyą Protestantką Anglii i zapobiedz, iżby kościół panujący i kościół katolicki nie zostawały dłużej na stopie równości w Irlandyi. Uposażenie kolegium w Maynooth jest całkiem dowolne i może być cofnięte bez naruszenia zobowiązań. W tym zakładzie uczą zasad uwłaczających prawom Stanu i mogących zrodzić wielkie niebezpieczeństwa.

P. Scholefield podaje poprawę, chcąc mieć, iżby zniesione były wszelkie uposażenia, udzielane duchownym zakładom wychowania, tak katolickim, jako i protestantskim.

P. Horsman. Nie chodzi tu o kwestyę religijną, ale polityczną i należy zważyć, czy powody Stanu, które, w roku 1845 skłoniły sira Roberta Peell do zaproponowania uposażenia Kolegium Maynooth'skiego, istnieją dziś lub nie.

P. Horsman mniema, że istnieją, że i prawo i słusność obowiązują Izbę do sprzyjania interesowi katolików Irlandzkich i że przeciwnie postępowanie naraziłoby kraj na niebezpieczeństwo.

P. Napier jest za zniesieniem uposażenia, dla tego, że prawo nie pełni się i ięże katolicy pobierają w Maynooth wychowanie niebezpieczne dla Konstytucyi Państwa.

Na wniosek P. O'Brien, rozprawy odłożone są na czas późniejszy.

Pułkownik Sibthorp. Żądam złożenia wykazu kosztów na podróż i pobyt w Wiedniu P. Ministra Kolonij. (lorda Russell.)

Pragnę wiedzieć liczbę osób które towarzyszyły Jego Zakończności i cyfrę wydatku. (Śmiech.) Zapewniono mi że służba szlach. Lorda wynosiła do 32 osób płci obojej. Nigdy nie słyszał, iżby kobiety były posyłane na missye zagraniczne. (Nowe śmiechy.)

Nie oskarżam ani posądzam szlach. Lorda, ale Publiczność płacąca, ma prawo wiedzieć, czy summy, których kosztowała missya Wiedeńska, były użyte na potrzeby służby krajowej, lub tylko na rozkosze i zabawy. (Słuchajcie.)

Lord Palmerston. Nie mogę dopuścić tego wniosku, który jest nader uwłaczającym mojemu szlachetnemu przyjacielowi.

Pułkownik *Sibthorp*. Nie, nie!

Lord *Palmerston*. Wniosek nie ma sobie podobnego w przykładach Parlamentowych i nie sądzę iżby w niniejszym razie należało zbroczyć od ustalonych zwyczajów. Nie znam tego rachunku, ale pewny jestem, że nie przechodzi cyfr zwyczajnych kosztów misji tego rodzaju, które zresztą nie są płatne. Skarb podejmuje tylko Pół w podróży i podczas jego pobytu. Uważam wniosek, jako mający na celu ubliżenie szlachetnemu Lordowi i odrzucam go energicznie.

Pułk. *Sibthorp*. Z samego tego oporu widzę, że szlachetny Lord ma pewne powody do skrywania wydatków, których cyfrę wiedzieć chciałbym. (Śmiech). Cofam mój wniosek, ale pozostawiam krajowi ocenienie tego postępowania, które zapewne skrywa w sobie jakieś podłe nadużycie. (Śmiech).

— Korrespondencya z Londynu do Gazety Pruskiej z dnia 1 Maja, zawiera: «Złe usposobienie umysłów przeciw Rządowi, a szczególnie przeciw lordowi Palmerston, codnia się bardziej zajątrza. Powody na pozór mało znaczące, przykładają się do tego. Tak np. Publiczność jest zniecierpliwiona milczeniem, które Rząd chowa we względzie działań wojennych w Krymie, i przekonana jest że odebrano ztamtąd ważne depesze. Wszystkie gazety, prócz, jak zwykle, *Morning Post* i *Globe* dzielają tę niechęć przeciw Rządowi.

— List do tejże gazety tejże daty zapewnia, jako o fakcie niewątpliwym, że lord John Russell wrócił z Wiednia z usposobieniami daleko przyjaźniejszymi pokojowi niż te, którymi ożywieni są jego koledzy, Ministrowie, i że na radzie 30 Kwietnia nalegał, iżby mu dane było upoważnienie do nowych propozycji. Korrespondent twierdzi też, że i P. Drouyn de Lhuys wrócił do Paryża w takichże usposobieniach i że jego widoki i przełożenia znalazły przystęp do przekonania Cesarza. Nakoniec też korrespondencya donosi, że oblężenie Sewastopola jest zawieszone, jeżeli nie zaniechane, że planem dalszych działań jest, doczekawszy się wszystkich posiłków, przejść Czorną i atakować korpus generała Liprandi.

— Podług innej korrespondencji tejże gazety cel, który P. Layard i jego zwolennicy sobie zamierzali, jest nie tylko zwycięstwo w Parlamencie nad Ministrami, ale zwycięstwo nad samym Parlamentem, który dotąd ścisłe jest z Ministrami sprzymierzony. Layard i kompanija, rachują na pierwsze niepowodzenie wojenne, które nieomieszkaloby wyexaltować oburzenie i gniew ludu. W tym ostatnim przypadku korrespondent mniema, że rzeczy mogłyby przybrać nader ważny obrot.

— Na wniosek P. Layard Izba Gmin nakazała ogłoszenie spisu i wykazów wszystkich rang udzielonych w Armii od początku wojny.

— Poruszenie przeciw klasom arystokratycznym szerzy się i wzmacnia coraz bardziej. Na 5 b. m. ma się zebrać meeting mający na celu reformę administracyjną. Podobne zgromadzenie, złożone z członków Parlamentu, radykalistów i, co jest rzeczą niemałej wagi, z chartistów, odbyło się wczoraj na przedmieściu Southwark.

— Bank Angielski zredukował swoją eskontę ze 4½ na 4 procent.

Londyn, 5 Maja, o godzinie 2 zrana, (telegraf.) Na posiedzeniu Izby Gmin, które tylko co się ukończyło, P. Disraeli użalał się na zwłokę w zakomunikowaniu protokołów konferencji Wiedeńskich. Lord Palmerston, przyrzekając rychło ich złożenie, powiedział, że jeżeli nadzieje pokoju są słabe, nie są wszakże zupełnie stracone. Sir Peel oznajmił, że Rząd ma pewność zwerbowania Legii Cudzoziemskiej; agenci jego werbują ludzi po wszystkich krajach. Za dwa najdalej miesiące Anglija posle do Krymu nowych wojsk 10,000; Milicya będzie pomnożona o 5,412 ludzi.

— Na Gieldzie 4 Maja, o 3 po południu, Konsolidy 88½.

— Admirał Berkeley i sir R. Peel jeździli w przeszłą Sobotę do Woolwich dla obejrzenia pływających baterij i bombard, które się budują i uzbrajają dla floty Krymskiej.

— Biskup Gibraltarski pojechał z Malty do Balaklawy dla poświęcenia tam smętarza w którym tylu walecznych żołnierzy już spoczęło. W powrocie Biskup poświęci też smętarz w Konstantynopolu.

— Podług depeszy telegraficznej ze Stambułu 26 Kwietnia, lord Stratford de Redcliffe odpłynął ze swą rodziną do Krymu 24 tego miesiąca; podróż jego zajmie nie więcej nad dni sześć lub siedm. — Cholera ukazała się nie tylko w Maslak, ale i w Galata i nawet w Pera. (*J. de S.-P.*)

FRANCYA.

PARYŻ, 5 Maja. Okręty parowo-żaglowe od 90 dział i 650 koni siły, *Tourville* i *Duquesne* przybyły 27 Kwietnia do portu Cherbourg. Te okręty przychodzą z Brest i są przeznaczone na morze Bałtyckie. *Tourville* jest pod flagą admirała Penna, dowodzącego naczelnego dywizji Bałtyckiej. Donoszą że Cherbourg będzie punktem zbiornym sił morskich, które Francya posle w tym roku na morza Bałtyckie i Białe, i które będą się składały z okrętów śrubowych, statków parowych niższego rzędu, baterij pływających, bombard i flotylli szalup kanonjerskich.

— Gazeta Nowa Pruska, twierdzi z pewnością że konwencya wojenna między Francją i Austrią dotąd nie jest podpisana. Nowiny z Krymu są coraz smutniejsze i w Ministerstwie Wojny jest mowa nie tylko o zdjęciu oblężenia, ale i o opuszczeniu wielkiej części dział. — Słychać teraz że Królowa Angielska przybędzie tu na otwarcie Wystawy.

— Piszą z Paryża do gazety Kolońskiej: «Oblężenie Sewastopola będzie niechybnie zdjęte. Wojska tureckie i egipskie będą strzegły fortyfikacji, podczas kiedy sprzymierzeni wykonywać zaczęą pierwsiastkowy plan Cesarza i przedsięwzięą kampaniją w samym Krymie.

— Podług innej korrespondencji do tejże gazety, tajna straż korsykańska, której jedynym doczynieniem jest czuwanie nad bezpieczeństwem osoby Cesarza, podczas jego przechadzek i przejażdżek, nie dość dobrze wypełnia swą powinność w chwili zamachu 23 Kwietnia. Chociaż tuż za Cesarzem jechała karetą, w której był naczelnny komisarz tej tajnej policyi P. Hirvoy i korsykanin Alessandrini, i ten

ostatni piorunem wyskoczył z karety, zamach byłby się jednak udał, gdyby Naczelnik policyi Bezpieczeństwa P. Balestrino, nie był przedsięwziął ze swej strony środków ostrożności; na drodze którą Cesarz jechał byli dwaj jego agenci, przebrani za wyrobników i ci to odwrócili strzał zabójczy. W nocy na 29 Kwietnia wiele osób aresztowano, wszakże dotąd niezdolano schwycić wątku spisku, którego się domyślają.

— Spuszczanie kanonjerek zbudowanych w Nantes, przez P. Guilbert rozpoczęło się w przeszły Poniedziałek i już dwa te statki *la Sainte Barbe* i *la Poudre* są na wodzie; nazajutrz jeszcze jedna a przez dwa następne dni dwie drugie zostały spuszczone; statki te będą uzbrojone w Lorient.

Paryż, 4 Maja. Monitor dzisiejszy donosi, że dywizya morska francuzka wyprawy Bałtyckiej, pod dowództwem naczelnym kontr-admirała Penaud, wypłynęła z Cherbourg 1 Maja.

— Nie zdaje się iżby to co nazywają konwencją wojenną między Francją i Austryą było już podpisane; *Constitutionnel* mówi tylko o podpisaniu pewnego rodzaju Deklaracyi, zapewniającej nierozdzielność czterech punktów rękojmi.

— Sprawa zbójcy Pianori przywołana będzie w sądzie Kryminalnym 7 Maja.

— Donoszą z Lyonu o dokonaniu tam kilku uwięzień.

Paryż, 5 Maja. (Telegraf.) Monitor zawiera Dekret Cesarski, mianujący P. Thouvenel Posłem w Konstantynopolu.

— Na Giełdzie 4 Maja, 4½ procentowe 94 franki — 3 procentowe 69 franków 20 centimów.

— Dekretem 3 Maja Cesarz mianuje P. Thouvenel Posłem w Konstantynopolu, P. Bourée, Posła w Persyi, Dyrektorem Wydziału Spraw Politycznych w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, a P. Benedetti, Pierwszego Sekretarza Poselstwa, Sprawującego interessa w Stambule, Posłem w Persyi.

— Na Giełdzie 5 Maja: (telegraf.) 4½ procentowe 94 franki. — 3 procentowe 69 franków 65 centimów.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

LONDYN. Na posiedzeniu Izby Lordów 3 Maja, lord Clarendon, dając objaśnienia w przedmiocie Konferencyj Wiedeńskich, wyrażał się z jak największą ostrożnością. Minister powiedział, że po odjeździe lorda Johna Russell, Pełnomocnicy Rosyjscy, na 14 posiedzeniu, uczynili propozycyą, którą lord Westmoreland i P. Drouyn de Lhuys, osądzili za niepodobną do przyjęcia. Lord Clarendon nie powiedział na czem zależała ta propozycyja i skończył jak następuje:

„Sądzę że Wasze Zakości nie uznają moich objaśnień za zupełne, dopokąd nie wyłożę sposobu postępowania, jakiego Austrya zamierza trzymać się w obecnym stanie rzeczy.

Otoż właśnie na tym punkcie muszę prosić Izbę o wyrozumiałość, nie mogąc wdawać się w zaspokajające objaśnienia, a o to dla czego mianowicie: kiedy Konferencye zostały zawieszone, hrabia Buol oświadczył, iż sądzi, że wszystkie środki ku doprowadzeniu do pokoju nie są wyczerpane i że jest szczególną powinnością Austrii, wynaleźć punkta, któreby przez Mocarstwa sprzymierzone mogły być przyjęte. Dwaj lub trzej Członkowie konferencyj zajmują się w tej chwili rozbiorem tych ostatecznych propozycy.

— Na Giełdzie 5 Maja Konsolidy 89½.

PARYŻ, 5 Maja. W *Assemblée Nationale* piszą: „W korespondencyach i dziennikach zagranicznych nie znajdujemy nic, coby potwierdzało nowinę daną przez *Constitutionnel* o podpisaniu Konwencyi wojennej między Francją i Austryą.”

TURYŃ, 3 Maja. (Telegraf.) Jenerał Durando, któremu było polecone złożenie nowego Gabinetu, oznajmił dziś na posiedzeniu Izby Senatorskiej, że Król Jmć, niezdolawszy porozumieć się z Biskupami, przywołał napowrót do urzędów wszystkich dymissyonowanych Ministrów. W skutek tego, rozprawy nad projektem prawa, tyczącym się klasztorów, wprowadzone zostaną znowu na Izby 6 Maja.

TURCYA. Wiedeń, 5 Maja. (Telegraf.) Podług doniesień z Warny, 3 Maja, Ali-pasza mianowany został Wielkim Węzyrem, Fuad-effendi Ministrem Spraw Zagranicznych, Mustar Bej Ministrem Skarbu; Mehemet-Ali-pasza został ułaskawiony.

— Donoszą z Warny, 24 Kwietnia, że Omer-pasza zgromadził już pod Balaklawą 32,000 ludzi i 120 dział; z temi siłami stoi on z prawej strony Kadikoj, na przeciw wyniosłości Bajdarskich. Lord Raglan nie ma do rozrządzenia więcej nad 16,000 ludzi i niewiecej jak 500 jazdy; ale w tej chwili z Bosforu posyłają do armii angielskiej 8,000 świeżego żołnierza i 1,200 koni.

Ogłoszenia od Rządzącego Senatu.

W 1 Oddziale 3 Departamentu Rządzącego Senatu naznaczone zostały do wysłuchania sprawy:

Na 25 Kwietnia.

1.) Obywatelki Eweliny *Sienickiej* z obywatelem Leonardem *Madejskim*, o sumnę 53,955 rub. sr.

2.) Obywatelki Eweliny *Sienickiej* z obywat. Leonardem *Madejskim*, o sumnę 4,000 rub. sr.

Na Konsultacyi, przy Ministrze Sprawiedliwości ustanowionej, naznaczone zostały do wysłuchania sprawy:

1.) O środkach rychlejszego zebrania wiadomości o rodach szlacheckich.

2.) O pretensyi Skarbu, roszczonej do browaru pod m. Kijowem położonego, należącego do obyw. *Poniatowskiego*.

(Ogl. Sen. 25 Kwietnia № 25.)